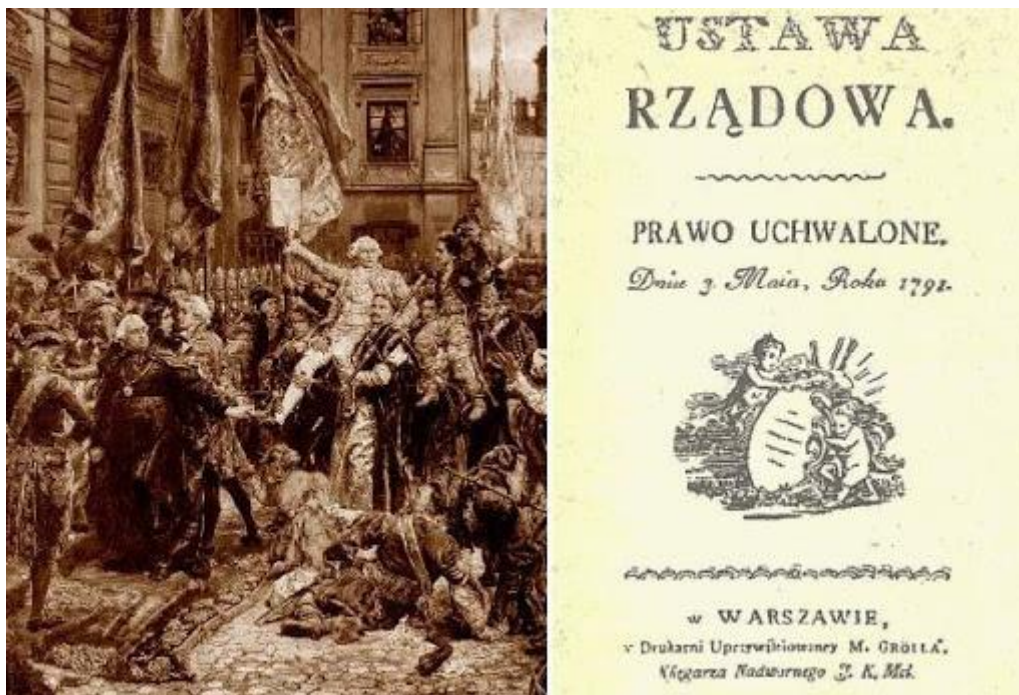

UCHWALENIE KONSTYTUCJI 3 MAJA

Franciszek Karpiński „Na dzień 3 Maja”

*Rzucajmy kwiaty po drodze,
Kędy przechodzić mają
Szczęście narodu wodze,
Co nowy rząd składają,
Weźmy weselsze szaty,
Dzień to kraju święcony
Jakże ten król nasz bogaty!
Skarb jego – serc miliony.*

*Witaj majowa jutrzeńko,
świeć naszej polskiej krainie,
ucieszymy Ciebie piosenką
przy hulance i przy winie.*

*Witaj Maj, Trzeci Maj!
u Polaków błogi raj!
Nierząd braci naszych cisnął
gnuśność w rękę króla spała,
a w ten Trzeci Maj zabłysnął
i nasza Polska powstała.
Witaj Maj, piękny Maj
Wiwat wielki Kółtają!*

6 października 1788 roku w Warszawie został zwołany Sejm Czteroletni -Sejm Wielki. Obradował do 29 maja 1792 roku. Jego marszałkami byli Stanisław Małachowski i Kazimierz Nestor Sapieha.

Stanisław Małachowski

Kazimierz Nestor Sapieha

Najważniejszym wydarzeniem w trakcie Sejmu Wielkiego było uchwalenie w 1791 roku Ustawy Rządowej z dnia 3 maja – Konstytucji 3 Maja. Była ona pierwszą w nowożytnej Europie i drugą na świecie po konstytucji amerykańskiej.

Ostateczny kształt nadał jej 25 marca 1791 roku przywódca stronnictwa patriotycznego Hugo Kołłątaj, współtwórcami konstytucji byli również: Ignacy Potocki oraz ostatni król Polski Stanisław August Poniatowski.

Stanisław August Poniatowski

Hugo Kollataj

Ignacy Potocki

Posłowie obradujący podczas Sejmu Wielkiego dążyli do przebudowy ustroju Rzeczypospolitej. Byli zwolennikami reform, które miały sprawić, iż Polska stałaby się państwem nowoczesnym i suwerennym. Zależało im na tym, aby stworzyć silny kraj, który pokona zaborców i odbuduje się po I rozbiore Polski. Dlatego też 3 maja 1791 r. uchwalono Ustawę Rządową, która stanowiła gwarancję systemu konstytucyjnego, wprowadzała trójpodział władzy, dzieląc ją na ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską. Na jej mocy ustrój państwa zmienił się z monarchii dziedzicznej na konstytucyjną. Ustawa wzmacniała władzę wykonawczą i osłabiała pozycję magnatów. Ograniczała złotą wolność szlachecką, odbierała gołocie szlacheckiej prawo głosu i decyzji w sprawach państwowych, wprowadzała polityczną równość mieszczan i szlachty, poprawiała sytuację chłopów. Konstytucja formalnie zniosła *liberum veto*, wolną elekcję, poselskie konfederacje i sejmy skonfederowane. Obowiązywała przez 14 miesięcy i 3 tygodnie, do zawązania 27 kwietnia 1792 roku konfederacji targowickiej. Na prośbę przywódców zdradzieckiego związku do Polski wkroczyła armia rosyjska. Konfederaci przejęli władzę i unieważnili Konstytucję 3 maja, przywracając dawne przywileje szlacheckiej.

Jan Matejko „Konstytucji 3 maja 1791 roku”

Konstytucja była radykalną próbą naprawy państwa osłabionego pierwszym rozbiorem i wewnętrznymi problemami. Była gwarancją systemu konstytucyjnego i nadzieją dla państwa, któremu groziła utrata niepodległości.

Uchwalenie Konstytucji 3 maja zostało uznane za święto już 5 maja 1791 roku. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. rocznica ustanowienia Konstytucji 3 maja stała się świętem narodowym zgodnie z uchwałą Sejmu Ustawodawczego z 29 kwietnia 1919 roku. Po II wojnie światowej było ono obchodzone do 1946 roku. W wielu miastach doszło wtedy do demonstracji studenckich i władze komunistyczne zabroniły publicznego świętowania. Próby manifestowania tego wydarzenia były często tłumione przez milicję. Święto zostało oficjalnie zniesione Ustawą z 18 stycznia 1951 roku o dniach wolnych od pracy. Dopiero w roku 1981 władze ponownie świętowały to wydarzenie. Święto Narodowe Trzeciego Maja przywrócono ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 roku.

<https://www.youtube.com/watch?v=wCsmTBkxy5I>

<https://www.youtube.com/watch?v=-GBAolHelHs>

https://www.youtube.com/watch?v=_EjUJZPd2tk